

Nederlandse Mededingingsautoriteit

BESLUIT

Nummer 103064/21

Betreft zaak: Besluit tot het verlenen van een ontheffing van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder op grond van artikel 15 van de Elektriciteitswet 1998 aan Nuon Energie und Service GmbH voor het net op Industriepark Molenberg te Heerlen.

INLEIDING EN PROCEDURE

1. Op 15 september 2008 heeft Nuon Energie und Service GmbH (hierna: Nuon) bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad) een verzoek¹ ingediend tot verlening van een ontheffing in de zin van artikel 15, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: de E-wet). Het betreft een verzoek tot ontheffing van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder voor het net gelegen op het Industriepark Molenberg (hierna: Molenberg) te Heerlen.
2. In het arrest Citiworks² heeft het Hof van Justitie van de EG uitspraak gedaan in een Duitse zaak over onder meer derdentoegang op een particulier net (een ontheffingsnet). Het Hof oordeelde, dat een particulier net een distributienet is in de zin van de Tweede Elektriciteitsrichtlijn³ en dat de eisen uit die richtlijn eveneens op dit soort netten van toepassing zijn. Dit betekende onder andere voor het net waarop de uitspraak betrekking heeft de verplichting tot aanwijzing van een netbeheerder en tot het verlenen van toegang aan derden.
3. Op 1 augustus 2008 heeft de Minister van Economische Zaken middels een brief⁴ aan de Raad verzocht om de behandeling van ontheffingsaanvragen op grond van artikel 15, tweede lid, van de E-wet en artikel 2a, eerste lid, van de Gaswet aan te houden totdat de precieze gevolgen van het genoemde arrest in kaart waren gebracht. Als gevolg van dit verzoek is deze ontheffingsaanvraag door de Raad aangehouden.

¹ Per brief van 15 september 2008 met kenmerk NUONN.0002/C/00001-mri.bNMa.

² Van 22 mei 2008 met zaaknummer C-439/06.

³ Met nummer 2003/54/EG.

⁴ Met kenmerk ET/EM/8098060.

4. In de Staatscourant van 21 januari 2009, nummer 921, zijn de Beleidsregels gepubliceerd van de Minister van Economische Zaken van 9 januari 2009 betreffende het verlenen van een ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, van de E-wet en artikel 2a, eerste lid, van de Gaswet van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen⁵ (hierna: de beleidsregel). Deze beleidsregel geeft invulling aan het Citiworks arrest door te stellen dat aan verleende ontheffingen voorschriften verbonden moeten worden met betrekking tot de toegang tot het net en tot de tarieven. Tevens wordt in de beleidsregel de beoordeling van ontheffingsaanvragen op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet en artikel 2a, eerste lid, onderdeel b, van de Gaswet aangescherpt.
5. In de publicatie van de beleidsregel als genoemd in randnummer 4 heeft de Raad aanleiding gezien om de behandeling van deze ontheffingsaanvraag te hervatten.
6. Op 12 augustus 2009 heeft de Raad gegevens van Nuon ontvangen⁶ betreffende de beschrijving en een schematische weergave van het net, het economisch eigendom van het net, de integratie van de bedrijfsprocessen van Nuon alsmede van Nuon en de aangeslotenen in relatie tot het net, het doel en de inhoud van de samenwerking tussen de aangeslotenen op het net, de karakteristieke eigenschappen en de omvang van het net.
7. Ter voorbereiding van dit besluit heeft de Raad belanghebbenden in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de aanvraag. De aanvraag heeft voor een periode van vier weken voor belanghebbenden ter inzage gelegen. De terinzagelegging is aangekondigd in de Staatscourant van 27 augustus 2009, nummer 12823.
8. Er zijn door de Raad geen zienswijzen ontvangen.

⁵ Met nummer WJZ/90000550, Staatscourant d.d. 21 januari 2009, nr. 921.

⁶ Per brief van 12 augustus met kenmerk Nuon.0004

JURIDISCH KADER

Artikel 15 E-wet

9. Op basis van artikel 10, derde lid, van de E-wet dient degene aan wie een ander net toebehoort dan het landelijk hoogspanningsnet, voor het beheer van dat net een of meer naamloze of besloten vennootschappen als netbeheerder aan te wijzen. Van deze verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder kan op grond van artikel 15, tweede lid, van de E-wet bij de Minister van Economische Zaken ontheffing worden aangevraagd.
10. De Minister van Economische Zaken heeft aan de Raad mandaat, volmacht en machtiging verleend tot het nemen van besluiten en verrichten van overige handelingen die verband houden met onder meer artikel 15 van de E-wet⁷. De Raad behandelt om die reden de aanvraag.
11. Een ontheffing kan worden verleend aan degene aan wie een net toebehoort, voor zover daarop slechts een beperkt aantal andere natuurlijke personen of rechtspersonen zijn aangesloten. Het gaat daarbij om afnemers die verbonden zijn aan het net van degene aan wie het net toebehoort en waarbij een meetinrichting is geplaatst tussen deze rechtspersonen en het net⁸.
12. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing moet de aanvragende rechtspersoon beschikken over een net waarop een beperkt aantal natuurlijke personen of rechtspersonen is aangesloten. In de wetsgeschiedenis wordt aangegeven dat er geen scherpe getalsgrens valt te geven om te bepalen of aan een net een beperkt aantal afnemers is verbonden⁹. Mede in dit verband is ervoor gekozen de beoordeling of er wel of niet sprake is van een beperkt aantal aansluitingen afhankelijk te laten zijn van de mate waarin het publiek belang wordt gediend. Het is aan de ontheffingsaanvrager zelf om te onderbouwen op welke wijze bij verlening van een ontheffing het publiek belang wordt gediend.

⁷ Besluit mandaat, volmacht en machtiging EZ 2004 van de Minister van Economische Zaken van 23 augustus 2004, nummer WJZ 4053550, uit de Staatscourant van 31 augustus 2004, nummer 166/ pagina 10.

⁸ Tweede Kamer, vergaderjaar 1998-1999, 26 303, nr. 7

⁹ Tweede Kamer, vergaderjaar 1997-1998, 25 621, nr. 3

13. Vastgesteld dient te worden of het net in de zin van de E-wet niet onder de bagatelbepaling van artikel 15, eerste lid, valt. In deze bepaling wordt aangegeven dat er geen netbeheerder hoeft te worden aangewezen voor een net met een spanningsniveau van ten hoogste 0,4 kV en een verbruik van ten hoogste 0,1 GWh per jaar, waarvan een ander dan een leverancier of een netbeheerder een recht van gebruik heeft.
14. Op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel d, van de E-wet mag de aanvrager geen netbeheerder zijn en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden zijn.
15. Ingevolge het bepaalde in artikel 15, zesde lid, van de E-wet kan in afwijking van het bepaalde in onderdeel d, aan een aanvrager die wel in een groepsmaatschappij met een netbeheerder is verbonden een ontheffing worden verleend, indien in redelijkheid niet kan worden verwacht dat hij een netbeheerder aanwijst voor het gastransportnet waarop de aanvraag betrekking heeft. Een netbeheerder onthoudt zich van bemoeienis met het beheer van het net waarvoor de aanvraag is ingediend.
16. Ten slotte dient het net in de zin van de E-wet, dat niet onder de bagatelbepaling valt, te worden getoetst aan de criteria genoemd in artikel 15, tweede lid, van de E-wet. Het net van de aanvrager dient aan één van de drie volgende criteria te voldoen:
 - a. het net is bestemd om de aanvrager te voorzien van elektriciteit dan wel om het centrale bedrijfsproces van de aanvrager te ondersteunen;
 - b. het net is bestemd om een aantal samenwerkende rechtspersonen te voorzien van elektriciteit en de samenwerking van deze rechtspersonen heeft een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding in hun vestigingen ten doel ;
 - c. ten aanzien van het net zijn kwaliteitseisen van toepassing die in betekende mate afwijken van de voorwaarden die de Raad op grond van artikel 36 van de E-wet heeft vastgesteld.
17. In de beleidsregel heeft de Minister van Economische Zaken aangegeven hoe enkele belangrijke elementen van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet bij de beslissing op een aanvraag om een ontheffing moeten worden uitgelegd. Tevens heeft de Minister van Economische Zaken aangegeven dat in de voorschriften bij een ontheffing het systeem van derdentoegang gewaarborgd dient te worden.

18. Op grond van artikel 3, eerste lid, van de beleidsregel maakt de aanvrager van de ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet aannemelijk dat ten minste vijftig procent van de natuurlijk personen of rechtspersonen die op het net waarop de aanvraag betrekking heeft, zijn of naar verwachting zullen worden aangesloten, op het tijdstip waarop de aanvraag wordt ingediend bekend is en die personen een samenwerking beogen met als doel een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding in hun vestigingen. Op grond van artikel 3, tweede lid, van de beleidsregel voldoet de aanvrager aan het eerste lid van het artikel door een overeenkomst die de personen, bedoeld in dat lid, hebben besloten met het oog op de in dat lid bedoelde samenwerking, dan wel andere bescheiden en gegevens, waaruit de samenwerking tussen die personen blijkt, te overleggen.
19. Op grond van artikel 4, eerste lid, van de beleidsregel maakt de aanvrager van de ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet aannemelijk, dat om de samenwerking mogelijk te maken, het net waarop de aanvraag betrekking heeft of het beheer van dat net zodanig bijzondere karakteristieken vereist ten opzichte van de eisen die in het algemeen gelden voor netten of het beheer van netten dat dit net niet of niet doelmatig door een netbeheerder kan worden beheerd. Op grond van artikel 4, tweede lid, van de beleidsregel voldoet de aanvrager aan het eerste lid door een verklaring te overleggen van de netbeheerder die de openbare netten beheert in het gebied waarin het net waarop de aanvraag betrekking heeft, is gelegen, waaruit blijkt dat dit net niet of niet doelmatig door een netbeheerder kan worden beheerd, dan wel door andere gegevens of bescheiden te overleggen waaruit dit blijkt.
20. Op grond van artikel 5 van de beleidsregel maakt de aanvrager van de ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet aannemelijk, dat de vestigingen, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de beleidsregel zijn gelegen in elkaars nabijheid en in een gebied van beperkte omvang.

FEITEN

21. Op basis van de informatie die door Nuon middels de aanvraag van 15 september 2008 en de brief van 12 augustus 2009 is aangeleverd, stelt de Raad de volgende feiten vast.
22. Molenberg was tot 1 januari 1999 eigendom van Philips VD & D B.V. (hierna: Philips). Philips heeft in het jaar 2000 een ontheffing verkregen van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder voor het net op Molenberg op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel a, van de E-wet. Op 1 januari 1999 heeft N.V. Nuon Business het net van Philips gekocht en het eigendom hiervan overgenomen. Het net is vervolgens op 1 oktober 2007 door N.V. Nuon Business overgedragen aan Nuon.
23. Op Molenberg zijn naast Nuon de volgende bedrijven gevestigd: OTB Displays B.V. (hierna: OTB), Professional Displays Systems B.V. (hierna: PDS), COTO Technology B.V. (hierna: COTO), E-Water Group B.V. (hierna: E-Water), Philips Medical Systems Nederland B.V. (hierna: PMS), Philips Electronics Nederland B.V. (hierna: PEN), Vitalsana B.V. (hierna: Vitalsana), TCN Molenberg Charlemagne B.V. (hierna: TCN) en Simac, Masic & TSS B.V. (hierna: SMT).
24. Het merendeel van de op Molenberg gevestigde bedrijven is historisch met elkaar verbonden. OTB, PDS, COTO en SMT zijn verzelfstandigde onderdelen van Philips. PMS en PEN zijn nog steeds onderdeel van Philips Nederland. E-Water heeft de waterinfrastructuur van Philips overgenomen. Al deze bedrijven vervaardigen producten voor Philips. De procesketen op Molenberg is deels hetzelfde gebleven.
25. De huidige eigenaar van de grond en gebouwen op Molenberg is TCN. Molenberg is gelegen aan de Jan Camertstraat 5 in Heerlen en wordt begrensd door de Staringstraat, de nieuwe rondweg en de Kerkraderweg. Molenberg heeft een omvang van 15 Ha. Het net bestaat onder meer uit inkoopstations voor elektriciteit, een stroomdistributiestation, een noodstroom aggregaat, 5 hoogspanningschakelkasten, 21 transformatoren, elektrische verdeel- en regelkasten, noodstroomvoorziening vanaf het aggregaat tot en met de verdeelkasten in de MS-ruimten, hoogspanningsschakelaars, een leidingenbrug en distributiebekabeling. Het net is opgebouwd uit twee ringstructuren met een spanningniveau van 10 kV hoogspanning en 400 V laagspanning. Op het net wordt een enkelvoudige storingsreserve gehanteerd. Het net is aangesloten op het regionale net van Enexis B.V., waarbij de aansluitwaarde van het net 4,8 MVA bedraagt.

26. Er zijn meerdere WOZ-objecten met het net verbonden. Naast Nuon zijn er acht afnemers op het net aangesloten. Alleen PEN is niet op dit net aangesloten.
27. Het net is deels bestemd om Nuon zelf van elektriciteit te voorzien ten behoeve van haar productieprocessen. Nuon gebruikt de elektriciteit voor het produceren van de utilities die aan de bedrijven op Molenberg worden geleverd. De elektriciteit is nodig om perslucht, vacuüm, koude en warmte te produceren, welke producten noodzakelijk zijn voor de bedrijfsprocessen van verschillende bedrijven op Molenberg. Voorts levert Nuon gas en beheert zij de voor de utilities aanwezige netten op Molenberg.
28. De bedrijven leveren producten aan elkaar en aan Nuon. Deze producten worden onder meer met behulp van de door Nuon geleverde elektriciteit en/of andere utilities vervaardigd. E-water levert ketelwater aan Nuon voor de productie van proceswarmte en is verantwoordelijk voor de grondwaterzuivering op Molenberg. De demiwater installatie van E-Water draait op de door Nuon doorgeleverde elektriciteit. Nuon levert verder aansluit- en transportdiensten op Molenberg en verhuurt bedrijfsruimte inclusief verwarming en verlichting. PDS levert beeldschermen aan PMS, Coto maakt dry-reed switches welke een onderdeel zijn van de besturingselektronica voor beeldversterkers van PMS en OTB, SMT ontwerpt en bouwt de specifieke productiestraten van Philips, OTB en COTO.
29. Nuon beheert het gehele stelsel van utilities inclusief de levering van energie en verzorgt de centrale, integrale, aansturing hiervan.
30. Nuon en de bedrijven op Molenberg komen periodiek bijeen om te overleggen over de verdeelsleutels met betrekking tot de vaste kosten, de inkoop van gas en elektriciteit, prognoses en budgettering.
31. Zoals is aangegeven in randnummer 25 wordt ten aanzien van het net een enkelvoudige storingsreserve gehanteerd. De locatie wordt gevoed met 2 x 3 MVA kabels vanuit twee verschillende onderstations van Enexis. Er is dus een volledige back-up beschikbaar ingeval van spanningsuitval. Vanuit het elektriciteits-inkoopstation worden de productiegebouwen gevoed door middel van twee onafhankelijke stroomringen. Bij uitval van één stroomring kan dus altijd vanuit een andere ring worden geleverd.
32. Omdat voor de bedrijven op Molenberg een betrouwbare en constante energielevering van groot belang is, beschikt Nuon over een noodgenerator die in het geval van een spanningsonderbreking op het landelijk net of in het middenspanningsstation door Nuon ingeschakeld kan worden. Hierdoor zorgt Nuon er voor dat de productie van de bedrijven op Molenberg gecontinueerd kan worden dan wel gecontroleerd kan worden beëindigd.

33. In tegenstelling tot het netbeheer bij de “normale” netten heeft Nuon de verantwoordelijkheid ten aanzien van en beschikt zij over de schakelbevoegdheid in de laagspanningsverdeling in de productiegebouwen van de aangeslotenen op haar net. Dit is noodzakelijk om het integrale netbeheer te kunnen voeren, hetgeen van belang is voor de continuïteit in de productiebedrijven.

BEOORDELING

34. Bij de beoordeling van de aanvraag komen de volgende punten aan de orde:

- Er is sprake van een elektriciteitsnet in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel i, van de E-wet;
- Er wordt een beperkt aantal afnemers aangesloten (artikel 15, tweede lid, van de E-wet);
- Het net valt niet onder de bagatelbepaling zoals bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de E-wet;
- De aanvrager is geen netbeheerder of verbonden aan een netbeheerder in een groepsmaatschappij. Indien de aanvrager een netbeheerder is of aan een netbeheerder in een groepsmaatschappij is verbonden, dient de aanvrager aan te geven waarom in redelijkheid niet kan worden verwacht dat een netbeheerder wordt aangewezen. Tevens moet worden gewaarborgd dat de netbeheerder zich onthoudt van iedere bemoeienis met het beheer van het elektriciteitsnet waarop de aanvraag betrekking heeft;
- Er dient sprake te zijn van één van de eerste drie in artikel 15, tweede lid, van de E-wet genoemde situaties.

Er is sprake van een elektriciteitsnet

35. Voor de beoordeling moet worden nagegaan of sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 10, derde lid, van de E-wet. Op grond van de door Nuon verstrekte gegevens concludeert de Raad dat er op Molenberg sprake is van een net in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel i, van de E-wet, waarvoor degene aan wie dit net toebehoort op grond van artikel 10, derde lid, van de E-wet een netbeheerder dient aan te wijzen. Het eigendom van het net berust bij Nuon blijkens de bijlagen 4 en 5 bij de brief van Nuon van 12 augustus 2009.

Er is een beperkt aantal afnemers aangesloten op het net

36. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing moet de aanvrager beschikken over een net waarop een beperkt aantal natuurlijke of rechtspersonen is aangesloten. Op het net van Nuon zijn, naast Nuon, acht bedrijven aangesloten. Derhalve is sprake van een beperkt aantal afnemers.

Het net heeft een spanningsniveau van meer dan 0,4 kV en een verbruik van meer dan 0,1 GWh per jaar

37. Het gebod, bedoeld in artikel 10, derde lid, van de E-wet, geldt niet voor zover het een net betreft met een spanningsniveau van ten hoogste 0,4 kV en een verbruik van ten hoogste 0,1 GWh per jaar. Het net op Molenberg heeft een spanningsniveau van 10 kV. Het verbruik bedraagt blijkens de aanvraag meer dan 0,1 GWh. Nuon is derhalve in beginsel verplicht een netbeheerder aan te wijzen.

De aanvrager is geen netbeheerder of in een groep met een netbeheerder verbonden

38. Op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel d, van de E-wet mag de aanvrager geen netbeheerder zijn en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden zijn. Nuon is in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden, namelijk Liander N.V. (voorheen N.V. Continuum Netbeheer). Blijkens de statuten van de netbeheerder waarmee Nuon in een groepsmaatschappij is verbonden, onthoudt de netbeheerder zich van iedere bemoeienis met het beheer van het net waarop de aanvraag betrekking heeft. Overigens zal Nuon binnenkort niet langer meer met Liander N.V. in een groepsmaatschappij verbonden zijn.

39. Door Nuon wordt een beroep gedaan op de onderdelen a en b van artikel 15, tweede lid, van de E-wet voor het verkrijgen van de ontheffing. Hierna zal de Raad eerst beoordelen in hoeverre de aanvraag voldoet aan de voorwaarden die worden gesteld in artikel 15, tweede lid, onderdeel a, van de E-wet.

Het net is bestemd om de aanvrager te voorzien van elektriciteit dan wel om het centrale bedrijfsproces van de aanvrager te ondersteunen

40. Het net is gedeeltelijk bestemd om Nuon te voorzien van elektriciteit ten behoeve van haar bedrijfsprocessen. De elektriciteit is noodzakelijk voor de productie van diverse utilities, die worden afgenomen door de andere bedrijven die op Molenberg zijn gevestigd, zoals is beschreven in de randnummers 27 en 28. De Raad stelt vast dat de elektriciteitsvoorziening in zoverre is geïntegreerd met de bedrijfsprocessen van Nuon.
41. Daarnaast zijn er op het net acht bedrijven aangesloten aan wie Nuon elektriciteit doorlevert. Deze bedrijven gebruiken de elektriciteit voor hun bedrijfsprocessen. Deze zijn deels geïntegreerd met de bedrijfsprocessen van Nuon, zoals in de randnummers 27 en 28 is beschreven. Daarnaast levert Nuon elektriciteit door middel van de verhuur van bedrijfsruimten inclusief verwarming en verlichting.
42. De Raad concludeert op grond van het vorenstaande dat het net bestemd is om Nuon te voorzien van elektriciteit ten behoeve van haar centrale bedrijfsprocessen.

43. Nuon stelt dat vanwege de verwevenheid van haar bedrijfsprocessen en de bijbehorende netten, alsmede de verwevenheid van haar bedrijfsprocessen met de bedrijfsprocessen van de afnemers, integrale aansturing van de utilities inclusief het netbeheer noodzakelijk is vanuit het oogpunt van risico en doelmatigheid. Het wegvallen van één van de utilities kan namelijk volledige stilstand van alle bedrijfsprocessen op Molenberg tot gevolg hebben. De wijze waarop Nuon de netten beheert, maakt het in voorkomende situaties mogelijk om op gecontroleerde wijze de processen van de bedrijven af te schakelen ter voorkoming van schade aan producten en machines. Door de geïntegreerde aansturing kan Nuon maatwerk leveren door de wensen van de bedrijven in te passen in het systeem, hetgeen onmogelijk zal zijn indien het net door een netbeheerder wordt overgenomen. Voorts gelden ten aanzien van het net en het beheer daarvan afwijkende kwaliteitseisen ten opzichte van de eisen die aan een netbeheerder worden gesteld. Deze afwijkende kwaliteitseisen zijn volgens Nuon nodig om de continuïteit van de productieprocessen van Nuon en de bedrijven op Molenberg te garanderen. Tot slot wijst Nuon erop dat ingeval van overdracht van het net aan een netbeheerder bij toekomstige investeringen het risico bestaat op een conflict tussen de infrastructurele behoeften van de bedrijven op Molenberg en de asset management policy van de openbare netbeheerder. Dienaangaande overweegt de Raad het volgende.
44. Blijkens de aanvraag en de aanvullende informatie is de elektriciteit deels nodig voor de bedrijfsprocessen van Nuon en deels voor de bedrijfsprocessen van andere bedrijven. Gezien de bedrijfsprocessen van Nuon vormt het net een onderdeel van een serie netten, ondermeer de netten ten behoeve van de levering van vacuüm en perslucht. Deze netten worden op geïntegreerde wijze aangestuurd door Nuon. Op die manier is Nuon in staat om maatwerk te leveren aan de afnemers van de utilities. Vanwege de onderlinge afhankelijkheid van de productieprocessen acht de Raad het aannemelijk dat dit maatwerk verloren gaat, indien het net moet worden overgedragen aan de netbeheerder. Instandhouding van de integrale aansturing van de netten en daarmee van de levering van de utilities acht de Raad daarom van wezenlijk belang voor de bedrijven op Molenberg.
45. De Raad stelt verder vast dat het net op Molenberg een hogere mate van betrouwbaarheid kent dan de 10 kV netten die door de regionale netbeheerder worden beheerd. Blijkens de aanvraag wordt ten aanzien van het net op Molenberg een betrouwbaarheidsvereiste van N-1, derhalve een enkelvoudige storingsreserve, gehanteerd. Op grond van artikel 4.1.4.6 en 5.5.2.1 van de NetCode zijn netbeheerders voor netten vanaf 110 kV gehouden tot het hanteren van een enkelvoudige storingsreserve. Dit betekent dat voor het onderhavige net niet langer een storingsreserve in stand hoeft te worden gehouden, indien het net zou worden beheerd door de regionale netbeheerder.

Kortom, de karakteristieke eigenschappen van het net alsmede van het beheer ervan wijken in belangrijke mate af van een regulier net, waarbij ingeval van beheer door een netbeheerder de kans bestaat dat de enkelvoudige storingsreserve in de toekomst niet wordt gehandhaafd, terwijl de bedrijven op Molenberg wel hier behoefte aan hebben.

46. Derhalve concludeert de Raad dat het onwenselijk is om het net over te dragen aan een netbeheerder. De belangen van Nuon en de bedrijven op Molenberg zijn niet gediend met de overdracht van het net. Integendeel, zoals door Nuon wordt aangegeven, zal overdracht van het net voor de aangesloten bedrijven niet efficiënt en doelmatig zijn. Evenmin bestaat er een maatschappelijke noodzaak voor de overdracht van het net.
47. Tot slot merkt de Raad in dit verband op, dat sprake is van een historisch gegroeide situatie, zoals door Nuon wordt aangegeven in de aanvraag. Het betreft een industrieterrein waarop in het verleden alleen Philips en haar bedrijfsonderdelen waren gevestigd. Het net diende ter ondersteuning van de bedrijfsprocessen van Philips. In de loop der tijd zijn verschillende bedrijfsonderdelen inclusief het net verkocht aan andere bedrijven. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in de huidige situatie waarbij Philips zich grotendeels heeft terug getrokken, terwijl er deels sprake is van vergelijkbare omstandigheden gezien de verwevenheid van de verschillende bedrijfsprocessen. Er is dus sprake van een situatie waarop de ontheffingsmogelijkheid genoemd in artikel 15, tweede lid, onderdeel a, van de E-wet zich richt blijkens de parlementaire geschiedenis¹⁰.
48. Derhalve stelt de Raad vast dat de aanvraag voldoet aan de voorwaarden als bedoeld in artikel 15, tweede lid, onderdeel a, van de E-wet. Er zijn verder geen feiten en omstandigheden, die ondanks dat wordt voldaan aan de voorwaarden van artikel 15, tweede lid, onderdeel a, van de E-wet aan de verlening van een ontheffing in de weg staan, zodat de Raad op deze grond de aanvraag zal honoreren.

Het net is bestemd om een aantal samenwerkende natuurlijke personen of rechtspersonen te voorzien van elektriciteit en de samenwerking van deze personen heeft een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehouding in hun vestiging ten doel

49. Nuon heeft haar aanvraag mede gebaseerd op artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet zoals hierboven is beschreven. Aangezien de ontheffing reeds op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel a, van de E-wet kan worden verleend, ziet de Raad geen aanleiding om de aanvraag te toetsen aan de voorwaarden van onderdeel b. Desalniettemin merkt de Raad ten overvloede op, dat de aanvraag op dit punt niet voldoet aan een aantal van de voorwaarden van onderdeel b. Allereerst blijkt uit de aanvraag en de aanvullende informatie onvoldoende dat sprake is van een samenwerkingsverband.

¹⁰ Nota naar aanleiding van het verslag, Tweede Kamer, vergaderjaar 1998 – 1999, 26 303, nr.7, pag. 23.

Weliswaar vinden er met regelmaat vergaderingen plaats tussen Nuon en de afnemers (van de utilities), maar hieruit kan niet worden afgeleid dat sprake is van een gerichte samenwerking met betrekking tot het netbeheer en de energievoorziening in de vestigingen. Tijdens deze vergadering wordt door Nuon alleen inzicht verstrekt in de stand van zaken rondom het netbeheer en de utilities, worden er afspraken gemaakt over de kostenverdeelsleutels, en de gezamenlijke inkoop van gas en elektriciteit. Dit alles kan echter niet worden gezien als een samenwerkingsverband in de zin van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet. Verder wordt in de aanvraag vermeld dat de samenwerking, voor zover hiervan sprake is, is gericht op betrouwbaarheid en doelmatigheid. Derhalve wordt geen invulling gegeven aan de vereisten van duurzaamheid en milieuhygiënisch verantwoord functioneren, hetgeen noodzakelijk is om in aanmerking te kunnen komen voor ontheffing op grond van onderdeel b.

Tot slot

50. In het geval dat de huidige wet- en regelgeving waaronder deze ontheffing is verleend wordt gewijzigd, behoudt de Raad zich het recht voor om de ontheffing hiermee in overeenstemming te brengen, voor zover de wijziging in wet- en regelgeving ziet op de voorwaarden waaronder deze ontheffing is verleend.

BESLUIT

Gelet op het bovenstaande is de Raad tot het oordeel gekomen dat in de situatie zoals door Nuon Energie und Service GmbH is omschreven, sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 15, tweede lid, onderdeel a, van de Elektriciteitswet 1998. Om die reden wordt aan Nuon Energie und Service GmbH een ontheffing verleend van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder voor haar net op het Industriepark Molenberg te Heerlen.

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Tenzij in deze voorschriften anders gedefinieerd, zijn de definities uit de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet van toepassing. In deze ontheffing en de daarop rustende voorschriften wordt verstaan onder:
 - a. Allocatie: Het toerekenen van elektriciteitsverbruik, in voorkomende gevallen op basis van profielen, aan een erkende programmaverantwoordelijke partij overeenkomstig hoofdstuk 4 van de Meetcode Elektriciteit. Het elektriciteitsverbruik wordt op kwartierbasis toegerekend aan een programmaverantwoordelijke partij. Hiervoor moet ten minste een administratie worden bijgehouden waarin de gegevens per aansluiting worden vastgelegd.
 - b. Reconciliatie: Het verrekenen over een bepaalde periode op basis van het verschil tussen het met behulp van profielen berekende verbruik en het vastgestelde werkelijke verbruik. Er wordt verrekend tegen een gewogen marktprijs per kWh, vastgesteld op basis van bijlage 6 van de Systeemcode.
 - c. Switchverzoek: Inleiding van een procedure die ertoe leidt dat aangeslotenen van leverancier kunnen wisselen.
 - d. Aansluitingenregister: Het beheren door de ontheffinghouder van een administratie voor het eigen net conform de bepalingen uit paragraaf 2.1 van de Informatiecode Elektriciteit en Gas, waarin wordt vastgelegd welke onderdelen er minimaal in deze administratie worden vastgelegd.
 - e. Berichtenverkeer: Elektronische gegevensuitwisseling tussen de houder van de ontheffing, netbeheerders, leveranciers, erkende programmaverantwoordelijke partijen dan wel erkende shippers en erkende meetverantwoordelijken overeenkomstig de bepalingen uit hoofdstuk 4 van de Informatiecode Elektriciteit en Gas.
 - f. Meetverantwoordelijkheid: De verantwoordelijkheid van aangeslotenen voor het aanwezig zijn op de netaansluiting van een op grond van het bepaalde in de Meetcode Elektriciteit vereiste meetinrichting en meetinrichtingen in het kader van eigen opwekking, alsmede voor het correct en tijdig (doen) vaststellen en

(doen) doorgeven van de meetgegevens op het particuliere net.

2. De houder van de ontheffing verstrekt aan de Raad binnen twaalf weken de gegevens en inlichtingen die de Raad redelijkerwijs kan vorderen ten behoeve van het toezicht op de naleving door de houder van de ontheffing van het bij of krachtens de Elektriciteitswet 1998 bepaalde.
3. Naam- en adreswijzigingen, wijzigingen in de economische eigendomsverhouding van het net, wijzigingen met betrekking tot het net, de voorwaarden waaronder deze ontheffing is verleend en alle andere wijzigingen die van invloed kunnen zijn op deze ontheffing worden minimaal tien werkdagen voorafgaand aan de wijziging onverwijld door de houder van de ontheffing aan de Raad gemeld.
4. De houder van de ontheffing is verplicht om eenieder die verzoekt te worden voorzien van een aansluiting op het net waarvoor de ontheffing is verleend en degene die reeds is aangesloten op het net die daarom verzoekt, een aanbod te doen om met gebruikmaking van het door hem beheerde net ten behoeve van de verzoeker transport van elektriciteit uit te voeren, tenzij de houder van de ontheffing voor het gevraagde transport redelijkerwijs geen capaciteit ter beschikking heeft. In dergelijke gevallen wordt een weigering transport uit te voeren met redenen omkleed.
5. De voorwaarden en tarieven waartegen de aansluiting en het transport worden uitgevoerd zijn objectief, transparant en worden niet-discriminatoir toegepast en deze worden op gepaste wijze vooraf bekendgemaakt. De houder van de ontheffing draagt er zorg voor dat de afnemers van zijn net te allen tijde transparante informatie kunnen verkrijgen over deze geldende tarieven en voorwaarden. Tevens draagt de houder van de ontheffing er zorg voor dat de afnemers die op zijn net zijn aangesloten een overzicht ontvangen waarop de tarieven overzichtelijk en begrijpelijk zijn gespecificeerd. Hierbij maakt hij in elk geval onderscheid tussen de tarieven in verband met de aansluiting, het transport van elektriciteit, systeemdiensten en, indien van toepassing, de meettarieven.
6. Van overeenkomstige toepassing voor de houder van de ontheffing zijn: artikel 16, eerste lid, onderdelen a, b en l van de Elektriciteitswet 1998, de bepalingen met betrekking tot veiligheid en doelmatigheid van transport van elektriciteit van de Systeemcode Elektriciteit, de bepalingen met betrekking tot de elektrische installaties, spanningsregeling van op hoogspanning aangesloten productie-eenheden en de aanvullende voorwaarden voor particuliere netten van de Netcode Elektriciteit, voor zover de aard van het net of van de ontheffing zich niet verzet tegen toepassing van genoemde onderwerpen uit de technische codes.

7. De houder van de ontheffing waarborgt een systeem van derdentoegang. Dit houdt in dat de houder van de ontheffing, binnen zes maanden na het eerste switchverzoek, alle handelingen zal uitvoeren en systemen in werking zal laten treden. Opvolgende switchverzoeken dienen conform de termijnen en procedures van de Informatiecode te worden behandeld. De houder garandeert hiermee een daadwerkelijke toegang tot zijn net en een vrije leverancierskeuze van zijn afnemers en de probleemloze afwikkeling van het daartoe noodzakelijke berichtenverkeer. De houder van de ontheffing neemt, op het moment dat een afnemer een switchverzoek doet, daartoe minimaal systemen in werking voor het beheer van een aansluitingenregister, de verwerking van het switchverkeer, de uitvoering van allocatie en zo nodig reconciliatie voor de afwikkeling van het daarvoor vereiste berichtenverkeer. De houder van de ontheffing belegt tevens meetverantwoordelijkheid bij elke aangeslotene. De houder van de ontheffing maakt aan eenieder die zal worden aangesloten op het net waarvoor de ontheffing is verleend of met degene die reeds is aangesloten op het net op transparante wijze vooraf kenbaar hoe hij het systeem van derdentoegang zal regelen.
8. In het geval dat een afnemer van het net waarvoor ontheffing is verleend van leverancier wisselt, brengt de houder van de ontheffing voor deze switch geen kosten in rekening, behoudens voor zover de Elektriciteitswet 1998 daarin voorziet.

Den Haag,

Datum: 21 OCT 2009

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

Mw. mr. A.P. de Groene
Plv. Directeur Regulering Energie en Vervoer

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen 6 weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH, DEN HAAG. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.